

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ**

НАКАЗ

05.07.2019

Харків

№ 309

Про введення в дію рішення
Вченої ради університету

Відповідно до ст. 36 Закону України «Про вищу освіту» та протоколу
№ 8 засідання Вченої ради університету від 03 липня 2019 року,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та ввести в дію рішення Вченої ради університету з питання
«Про організацію інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчально-
реабілітаційного супроводу осіб з особливими освітніми потребами».

2. Затвердити та ввести в дію Положення про організацію інклюзивного
освітнього процесу та спеціального навчально-реабілітаційного супроводу осіб
з особливими освітніми потребами (додається).

3. Контроль за виконанням наказу покласти на першого проректора
Рубана І.В.

Ректор

В.В. Семенець

Проект вносить:

Учений секретар

 І.В. Магдаліна

04.07.2019

Узгоджено:

Перший проректор

І.В. Рубан

Начальник юридичного відділу

Д.І. Чулков

05.07.19
К.А. Бурова

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом ХНУРЕ
05.04.2019 № 309

Положення

«Про організацію інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчально-реабілітаційного супроводу осіб з особливими освітніми потребами»

1. Загальні положення

1.1. Це положення визначає організаційні засади забезпечення особам з особливими освітніми потребами* рівного доступу до якісної вищої освіти шляхом організації інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчально-реабілітаційного супроводу.

1.2. Метою організації інклюзивного освітнього процесу є створення системи комплексного супроводу навчання та навчально-реабілітаційних умов, які спрямовані на забезпечення цілісного розвитку, творчої самореалізації осіб з особливими освітніми потребами, їх конкурентоспроможності на національному та міжнародному ринках праці.

1.3. Основними завданнями організації інклюзивного освітнього процесу осіб з особливими освітніми потребами є:

- забезпечення права вільного вибору факультету та форми навчання для здобуття якісної вищої освіти;
- створення спеціальних освітньо-реабілітаційних умов та системи комплексного супроводу (корекційно-реабілітаційного, психолого-андрагогічного, соціального, соціально-середовищного, соціально-культурного, медичного, валеологічного, спортивно-фізкультурного, правового, організаційного, архітектурно-середовищного, матеріально-технічного тощо);
- поєднання освітнього процесу з індивідуальними корекційно-реабілітаційними заходами;
- збереження і зміцнення духовно-морального, фізичного, психічного та соціального здоров'я;
- підвищення якості освітнього процесу та сприяння ефективному здобуттю професії;
- організація взаємодії університету з місцевими органами виконавчої влади, державними та недержавними установами (громадськими організаціями, фондами тощо), які працюють у сфері медико-соціального реабілітування, освіти та працевлаштування осіб з інвалідністю.

* У Законі України «Про вищу освіту» вжито термін особа з особливими освітніми потребами, який є тотожним терміну особа з інвалідністю.

1.4. Нормативно-правовою основою інклюзивного освітнього процесу є: Конституція України, Указ Президента України від 13 грудня 2016 року №553 «Про заходи, спрямовані на забезпечення додержання прав осіб з інвалідністю», Указ Президента України «Про національну доктрину розвитку освіти», закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні», «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», «Про соціальні послуги», постанови Кабінету Міністрів України: від 08.12.2006 № 1686 «Про затвердження Державної типової програми реабілітації інвалідів», від 31.01.2007 № 80 «Про затвердження Порядку надання інвалідам та дітям-інвалідам реабілітаційних послуг», від 23.05.2007 № 757 «Про затвердження Положення про індивідуальну програму реабілітації інваліда», «Про Державну національну програму "Освіта" (Україна ХХІ ст.) та міжнародні документи, зокрема, «Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів» (резолюція ГА ООН від 20.12.93 № 48/96), Конвенція про права осіб з інвалідністю.

1.5. Науково-теоретичними принципами інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчально-реабілітаційного супроводу осіб з особливими освітніми потребами є:

- побудова освітньо-реабілітаційного процесу як особистісної орієнтованої системи.
- вільний вибір видів супроводу навчання;
- диференційований підхід до розроблення індивідуальної навчально-реабілітаційної програми відповідно до нозології;
- поєднання форм та змісту освітнього процесу індивідуальними корекційно-реабілітаційними заходами, системної взаємодії всіх елементів навчально-реабілітаційного простору вищої освіти;
- застосування інноваційних моделей навчання на основі наукових засад андрагогіки та реабілітології;
- поетапне адаптування осіб з інвалідністю до освітнього процесу в університеті;
- системне та послідовне впровадження сучасних технологій (дистанційних, комп'ютерних тощо) оптимізації вищої освіти.

2. Організація інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчально-реабілітаційного супроводу осіб з особливими освітніми потребами

2.1. Види, зміст і обсяги необхідного комплексного супроводу осіб з інвалідністю в університеті здійснюється відповідно до індивідуальної навчально-реабілітаційної програми осіб з інвалідністю (надалі - індивідуальна навчально-реабілітаційна програма).

Індивідуальна навчально-реабілітаційна програма розробляється Спеціальним навчально-реабілітаційним відділом супроводу студентів з особливими освітніми потребами (надалі Відділ) відповідно до індивідуальної програми реабілітації інваліда (постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.07 № 757), Державної типової програми реабілітації інвалідів (постанова Кабінету Міністрів України від 08.12.06 № 1686), індивідуального навчального плану студента, державних соціальних стандартів та державних соціальних гарантій України (Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні

соціальні гарантії») та типової навчально-реабілітаційної програми особи з інвалідністю.

Індивідуальна навчально-реабілітаційна програма складається як на весь період навчання, так і на кожний навчальний рік окремо.

Індивідуальна навчально-реабілітаційна програма є додатком до індивідуального навчального плану особи з інвалідністю та формується після її відповідної заяви до адміністрації університету щодо виду супроводу навчання.

2.2. Нормативний термін навчання студента з інвалідністю визначається стандартами вищої освіти.

3. Академічна група інклюзивного навчання

3.1. В університеті створюється академічна група (групи), в яких спільно навчаються особи з інвалідністю однієї чи декількох нозологій) з особами, які не віднесені до цієї категорії. З огляду на особливі комунікативні та фізичні потреби осіб з інвалідністю можлива організація їхнього навчання у спеціальних академічних групах.

Формування академічних груп інклюзивного навчання здійснюється згідно з індивідуальною навчально-реабілітаційною програмою.

Куратором академічної групи інклюзивного навчання є співробітник університету, права і функціональні обов'язки якого визначені посадовими інструкціями, що затверджуються ректором університету.

4. Спеціальний навчально-реабілітаційний відділ супроводу студентів з особливими освітніми потребами

4.1. Відділ є структурним підрозділом університету, утворюється з метою організації інклюзивного навчання в університеті осіб з інвалідністю різних нозологій. Відділ діє на підставі чинного законодавства України, статуту університету, цього Положення та положення про Відділ, затвердженого ректором університету. Керівник і штатні співробітники Відділу призначаються ректором університету.

До роботи Відділу можуть залучатися лікарі та інші фахівці, які працюють у сфері освіти і науки, соціального захисту та праці, охорони здоров'я та молоді, обласного відділення Фонду соціального захисту інвалідів, громадських організацій.

4.2. Відділ виконує функції:

- складання індивідуальних навчально-реабілітаційних програм, моніторинг їх ефективності;
- координації всіх служб закладу щодо організації комплексного супроводу навчання осіб з інвалідністю;
- консультування адміністрації університету в створенні безбар'єрного архітектурного середовища та спеціалізованої матеріально-технічної бази;
- сприяння впровадженню спеціальних інформаційних та навчальних технологій;
- підготовки спеціалізованого навчально-методичного забезпечення інклюзивного навчання;
- підготовки науково-педагогічних та інших працівників університету до роботи з особами з інвалідністю різних нозологій шляхом проведення ознайомчих лекцій;
- організації волонтерської роботи за напрямками діяльності Відділу.

4.3. До штатного розпису Відділу вводяться посади згідно з Національним класифікатором професій, які необхідні для ефективної організації супроводу осіб з інвалідністю.

5. Права та обов'язки учасників інклюзивного освітнього процесу в університеті

5.1. Адміністрація університету забезпечує особам з особливими освітніми потребами:

- різноманітні види комплексного супроводу відповідно до нозологічних показань, зокрема: корекційно-реабілітаційного, психолого-андрагогічного, соціального, соціально-середовищного, соціально-культурного, медичного, валеологічного, спортивно-фізкультурного, правового, організаційного, архітектурно-середовищного, матеріально-технічного та інших видів супроводу;
- реабілітаційні заходи, що відносяться до системи вищої освіти, передбачені Державною типовою програмою реабілітації інвалідів та Індивідуальною програмою реабілітації інваліда;
- можливість навчатися за індивідуальним навчальним планом;
- урахування в освітньому процесі стану здоров'я, особливостей психофізичного розвитку, задатків і здібностей та індивідуальних освітніх, медичних, санітарно-гігієнічних, архітектурно-середовищних потреб;
- заміну занять з фізичної культури на заняття з адаптивного фізичного виховання та заходи з фізичного реабілітування;
- сприяння формуванню в студентському та викладацькому колективі толерантного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розуміння їх проблем, адаптації викладачів та осіб без інвалідності до освітнього процесу в інклюзивних групах.

5.2. Особа з інвалідністю зобов'язана дотримуватись законів, статуту та правил внутрішнього розпорядку університету, виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану відповідно до затвердженого індивідуального навчального плану та Індивідуальної навчально-реабілітаційної програми.

6. Фінансування інклюзивного навчання та навчально-реабілітаційного процесу в університеті

Університет користується переважним правом фінансування навчально-реабілітаційної роботи з коштів загального фонду державного бюджету, Фонду соціального захисту інвалідів, органів місцевого самоврядування та інших джерел згідно з чинним законодавством.

Голова комісії:

В.В.Россіхін

Члени комісії:

О.В. Григор'єв

М.Д. Євстратов

О.П. Кушилін

П.М. Подпружников

Н.О. Сухова

Д.К. Міхнов

Г.В. Майстренко